

ВЪПРОСНИК

ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО МЕЖДУНАРОДНИ ОТНОШЕНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА
ОКС «БАКАЛАВЪР» В СПЕЦИАЛНОСТ МЕЖДУНАРОДНИ ОТНОШЕНИЯ НА
ЮРИДИЧЕСКИЯ ФАКУЛТЕТ НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ
«СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ»

Теоретични въпроси

1. Системата на международните отношения. Външна среда на системата.
2. Елементен (морфологичен) строеж на системата на международните отношения.
3. Структура на системата на международните отношения: структурни равнища и взаимодействията между тях.
4. Центросиловото равнище на структурата на системата на международните отношения през 21-и век и неговото влияние върху развиващите се процеси и ситуации в света.
5. Функциониране и развитие на системата на международните отношения. Движещи сили на функционирането и развитието.
6. Светът като единно глобално икономическо пространство. Социално-икономически последици и последици за международните отношения.
7. Светът като единно глобално екологическо пространство. Последици за международните отношения.
8. Светът като единно глобално хуманитарно пространство. Последици за международните отношения.
9. Светът като единно глобално информационно пространство. Последици за международните отношения.
10. Светът като единно глобално военностратегическо пространство и пространство на сигурност. Последици за международните отношения.
11. Управляемост на международните отношения. Стихийно и съзнателно управление.
12. Видове нормативни регулативни системи.
13. Ефективност на международноправното регулиране на системата на международните отношения.
14. Военностратегически отношения в съвременния свят.
Международноправно регулиране на контрола над въоръженията и разоръжаването.

15. Интеграцията в международните отношения. Теоретични модели за интеграцията.
16. Особенности на функционалната интеграция в международните отношения.
17. Цели на интеграцията. Предпоставки за осъществяване на интеграцията.
18. Водещи интеграционни общности в съвременния свят (ЕС, НАФТА, АСЕАН).
19. Източници и същност на международния конфликт.
20. Структура на международния конфликт.
21. Фази на международния конфликт.
22. Управление и разрешаване на международния конфликт.
23. Следконфликтна ситуация и следконфликтна рехабилитация.
Операции по поддържане на мира.
24. Категорията сигурност и еволюцията на нейното съдържание.
25. Национална, регионална, международна и глобална сигурност.
26. Заплахи за сигурността. Политика и средства за преодоляване на заплахите за сигурността
27. Национални и международни институции по сигурността. Българско участие в международните институции по сигурността.
28. Политика за сигурност на малките страни. Фактори, детерминиращи тяхната политика.
29. Оптимални стратегии за сигурността на малките страни. Българският пример.
30. Фактори, определящи външната политика на държавата.
31. Вътрешна и външна политика. Взаимодействия.
32. Външнополитически процес. Външнополитически курс.
33. Външна политика и общество. Обществена подкрепа за външната политика.
34. Външнополитически ценности и интереси. Определяне на външнополитическите интереси.
35. Външнополитически цели. Определяне на целите. Определяне на средствата на външната политика.
36. Външнополитически механизъм на държавите. Основни елементи.

37. Роля на парламента, държавния глава, правителството и специализираните ведомства в сферата на външната политика. Примерът с България.
38. Външнополитическа информация – особености. Информация и дезинформация във външната политика.
39. Дипломатическо, разузнавателно и научно обезпечаване на външнополитическия процес.
40. Външнополитическо прогнозиране – особености. Системният подход като метод на международнополитическо прогнозиране.
41. Преговорният процес и резултатите от преговорите.
42. Сътрудничество и конфликт при международните преговори: теория на игрите, традиционният модел на пазарлък, “дилемата на затворника”.
43. Модели на двустранни преговори чрез “разрешаване на проблема”: диагноза, формула, детайли.
44. Въздействие на силата и влиянието при воденето на преговорите: симетрия и асиметрия.
45. Подходи пред малките страни за справяне с проблема за асиметрията в силата при воденето на международни преговори по сигурността.
46. Индивидът като преговарящ: въздействие на психологическите фактори върху преговорите.
47. Международни преговори и външна политика: въздействие на вътрешнодържавните институции и политика.
48. Процесът на взаимодействие при международните преговори: предпреговорна фаза и същински преговорен процес.
49. Въздействието на международната среда върху преговорния процес: влияние на структурата на международната система.
50. Въздействието на международната среда върху преговорния процес: влияние на функционирането на международната система.
51. Въздействието на международната среда върху преговорния процес: влияние на регулативната система върху международните преговори.
52. Роля на третата страна в международните преговори.
53. Многостранните преговори: комплексният им характер и начини за справяне със сложността им. Изграждането на коалиции.

54. Многостранните преговори: взаимнопресичащи се различия, групова динамика и институционният контекст.
55. Определение на понятието МПП. Характерни особености.
56. Принципи на МПП – *jus cogens*.
57. Понятие и видове източници на МПП.
58. Понятие и видове субекти на МПП. Признаване.
59. Отговорност.
60. Международноправна закрила на правата на човека.
61. Население според МПП.
62. Понятие и видове международни договори. Сключване на международни договори.
63. Държавни органи за външни отношения. Класификация. Привилегии и имунитети.
64. Международни организации. Видове. Правна природа.
65. Международно морско право. Видове морски пространства.
66. Международно въздушно право. Понятие, източници и принципи.
67. Международно космическо право. Понятие, източници и принципи.
68. Международно екологично право. Защитени обекти.
69. Международно икономическо право. Понятие, видове и принципи.
70. Международно хуманитарно право. Етапи на развитие.
71. Международно наказателно право. Международноправни форми и механизми за сътрудничество в борбата срещу международните престъпления.
72. Право на международната сигурност. Система за гарантиране.
73. Територия според МПП.

- 74.Международноправни средства за мирно разрешаване на международните спорове.
- 75.Характеристика на Вестфалската система на международни отношения в Европа.
- 76.Последици от Наполеоновите войни – Виенският конгрес и създадената от него система на международни отношения в Европа.
- 77.Обединението на Германия и промяната в баланса на силите в Европа
- 78.Последици от Първата световна война – мирни договори, създаване на Обществото на народите и изграждане на нов световен ред през 20-те години на ХХ в.
- 79.Причини за избухването на Втората световна война – нарастване на световните конфликти през 30-те години на ХХ в.
- 80.Дипломацията на Втората световна война – Антихитлеристка коалиция и Тристранен пакт
- 81.Студената война – характеристики и етапи на развитието ѝ.
- 82.Отношенията между САЩ и СССР през 80-те години на ХХ в. като предпоставка за края на Студената война
- 83.Краят на Студената война и изграждането на световен ред с водеща роля на Съединените щати
- 84.Начало на войната с глобалния тероризъм – войни, конфликти и промени в международните отношения
- 85.Понятие и обща характеристика на МЧП. Предмет – материални (частноправни) и процесуални отношения с международен елемент. Функция на МЧП, систематично място, съотношение с други правни отрасли, система.
- 86.Източници на правна уредба в МЧП – видове, съотношение. Актове на Европейския съюз и тяхното място в системата на източниците на Българското МЧП. Ролята и значението на Конституцията. Кодексът на международното частно право – обща характеристика, съотношение с други източници на МЧП, значение и приложимост с оглед членството на Република България в Европейския съюз.

87. Методи за правна уредба в МЧП. Видове норми на съвременното МЧП – същност, структура, механизъм на действие.

88. Правна уредба на процесуалните отношения с международен елемент. Първа група такива отношения: международна компетентност на българските съдилища и други органи – понятие, видове. Квалификация за нуждите на определяне на международната компетентност. Уредба на международната компетентност според актове на МЧП с произход от ЕС и според други източници на Българското МЧП. Основание за компетентността на международния търговски арбитраж.

89. Правна уредба на процесуалните отношения с международен елемент. Втора група такива отношения: производство пред българските съдилища и други органи по международни граждански дела – уредба според актове с произход от ЕС и според други източници на Българското МЧП.

90. Правна уредба на материалните (частноправните) отношения с международен елемент. Принцип на най-тесната връзка. Приложимо право на държава с няколко правни системи. Промяна на критерия на привързване. Общи въпроси за определяне на приложимото право към материалните (частноправните) отношения с международен елемент – квалификация (класификация, характеристика, класификация); препращане; установяване съдържанието на чуждото право; тълкуване и прилагане на чуждото право; общественият ред; особени повелителни норми; заобикаляне на закона; взаимност и реторсия; стълкновение на закони и стълкновение на юрисдикции в МЧП.

91. Правна уредба на положението на субектите на материалните (частноправните) отношения с международен елемент – физически лица, юридически лица и неперсонифицирани правни образувания, международни организации, държавата. Уредба в актове на МЧП с произход от ЕС и в други международноправни и вътрешноправни източници на Българското МЧП.

92. Правна уредба на сделките, представителството и погасителната давност – актове на МЧП с произход от ЕС, други международноправни и

вътрешноправни източници на Българското МЧП. Функции на дипломатическите, консулските и търговските представители.

93. Правна уредба на вещните правоотношения с международен елемент. Вещноправен режим на чуждите държави, чуждестранните юридически лица и неперсонифицирани образувания, и на чужденците в Република България. Особености в уредбата с оглед членството на страната в Европейския съюз. Вещноправен режим на българската държава, българските юридически лица и българските граждани в чужбина. Функции на дипломатическите и консулските представители.

94. Правна уредба на брачните и семейните правоотношения с международен елемент – актове на МЧП с произход от ЕС, други международноправни и вътрешноправни източници на Българското МЧП. Новият Семейен кодекс. Функции на дипломатическите и консулските представители.

95. Правна уредба на наследствените правоотношения с международен елемент – актове на МЧП с произход от ЕС, други международноправни и вътрешноправни източници на Българското МЧП. Функции на дипломатическите и консулските представители.

96. Правна уредба на търговските правоотношения с международен елемент – международна продажба на стоки; международни инвестиции. Уредба в актове на МЧП с произход от ЕС, в други международноправни и вътрешноправни източници на Българското МЧП. Функции на дипломатическите, консулските и търговските представители.

97. Правна уредба на търговските правоотношения с международен елемент – международна закрила на обекти на интелектуалната собственост; международен транспорт; търговски ценни книги. Уредба в актове на МЧП с произход от ЕС, в други международноправни и вътрешноправни източници на Българското МЧП. Функции на дипломатическите, консулските и търговските представители.

Препоръчаната литература обхваща изучавания учебен материал със съответната библиография и достъпните източници (литературни и

Интернет), които третира теоретичните въпроси и конкретните казуси на този Държавен изпит.

От Деканското ръководство на Юридическия факултет